

metros de longitud como maximo y ana anchura de veinte veintilinco centimetros"

⁴⁰Ed. Diocl. 33,1, 33,3

⁴¹P.O. 2156; L.C.West, A.Ch.Johnson, op.cit., 191. Zob. również P.O. 1913 oraz P.Cairo 67 058 gdzie nie wyszczególniono ilości egzemplarzy. Por. N.L.Ryder, *Parchment, History To-day* XXIV, 1974, s.716n.

⁴²Mart. V 18, IX 84, 5-6: Me tibi Vindelicis Raetus narrabat in oris, /Nescia nec nostri nominis Arctos erat; XI 3: Sed meus in Geticis ad Martia signa pruinis/ a rigido teritur centurione liber, /Dicitur et nostros cantare Britannia versus; XI 108, XIV 219. Zob. również Plin., NH XXXV 11; Mart. IX 97: Rumpitur invidia quidam, carissime Juli/, Quod me Roma legit, rumpitur invidia.

⁴³Mart. VII 88: Fertur habere meos, si vera fama, libellos /Inter delicias, pulchra Vienna suas./ Me legit omnis ibi senior iuvenisque puerque ...; Ovid., *Trist.* IV 10, 128: et in toto plurimus orbe legor; Plin., *Ep.* IX 11,2: Zob. V.Burr, *Buch und Bibliothek bei Plinius d.J.* /W/ *Aus der Welt des Buches. Festgabe zum 70. Geburtstag von Georg Leyh, Leipzig 1950, s. 94n.*; H.Widmann, *Geschichte, s.14.* Por. Cic., *Ad Attic.* II 1,2; Mart. I 1,2, IX 11, XI 3; Hor., *Ars poet.* 345: hic meret aera liber Sosiis, hic et mare transit /et longum noto scriptori prorogat aevom/.

⁴⁴Sen., *Contr.* IV praef.; Plin., NH VII 115, XXXV 10; Suet., *Div. Jul.* 44; *Isid.*, *Etym.* VI 5, 1-2. Na temat rozwoju czytelnictwa zob. S.S.Averincev, *Poetika rannevizantijskoj literatury, Moskva 1977, s.198 - 200.* Por. J.Wikarjak, op.cit., s.99; E.Makowiecka, *The origin and evolution of architectural form of Roman library, Warszawa 1978, s.23n.*; V.V.Byčkov, op.cit., s.16

⁴⁵Amm. Marcell. XIV 6,18; Suet., *Aug.* 89, *Claud.* 29; *Aurel. Vict.*, *De Caes.* XXIV 3. Zob. zwłaszcza Th.Birt, *Das antiken Buchwesen im seinem Verhältnis zur Litteratur, Berlin 1882;*